

Księga Allogenes z Kodeksu Tchacos

Przekład Paul Kieniewicz

Wszelkie prawa zastrzeżone

© Copyright Paul Kieniewicz 2025

Czwarty tekst w Kodeksie Tchacos jest najbardziej uszkodzony i nie zachował się jego tytuł. Uczeni nazywają go Allogenes (gr. „Obcy”), ponieważ tak brzmi imię głównego bohatera. Postać Obcego pojawia się w wielu pismach z Nag Hammadi, zwłaszcza w kodeksie XI, 3, zatytułowanym Allogenes. Z pism Epifaniusza i Porfiriusza wynika, że w II i III wieku krążyło kilka tekstów zatytułowanych Allogenes, które były czytane w społecznościach gnostyckich, w tym pośród Archontyków w Palestynie. Kodeks jest napisany w języku koptyjskim, ale z pewnością tekst został stworzony w języku greckim pod końcem II wieku lub na początku III wieku. Kilka stron tekstu, z drugiej części Allogenesa dopiero odnaleziono i zredagowano w 2018r. Jest on w koptyjskim języku, ale na pewno oryginał był napisany po grecku na przełomie II i III wieku.

Pierwsza część dzieła opisuje pokusę Obcego na górze Tabor i przypomina pokusę Jezusa na pustyni w Ewangelii Mateusza. Druga połowa opisuje wznoszenie się duszy przez sfery niebieskie w zaświatach. Język jest podobny do wersji wznoszenia w Ewangelii Marii. Rekonstrukcja tekstu jest trudna, jednak Lance Jennott wykorzystał powiązania między tekstem a Ewangelią Marii, aby stworzyć czytelny angielski przekład.

Zróżdła

Lance Jenott, The Book of the Foreigner from Codex Tchacos, Bulletin of the American Society of Papyrologists, 57 pp 235-276, 2020

Piowarczyk Przemysław. (2019). Obcy (Allogenes) czwarty utwór z kodeksu Tchacos, Ślaskie Studia Historyczno-Teologiczne" (2019), z. 1, s. 23-37.

Tekst

Modlitwa na Taborze

Mój synu, módlmy się do Boga, do Ojca eonów, aby nam zesał ducha poznania dla objawienia misteriów, abyśmy (10) poznali siebie: skąd wyszliśmy, dokąd dążymy, i co mamy czynić, aby żyć. Wyszli i przybyli na górę zwaną (15) Thambor. Padli na kolana i modlili się tymi słowami: „Panie Boże, który jesteś ponad tymi wszystkimi wielkimi eonami, który nie ma początku ani (20) końca, daj nam ducha poznania dla objawienia misteria, abyśmy poznali siebie: skąd przyszliśmy i co (25) (mamy) czynić, aby żyć.”

Kuszenie Obcego

Gdy Obcy rzekł te słowa, ukazał się (60) na ziemi Szatan, ten który świat wstrzymuje. Rzekł mu: „....chodząc po tej górze, kręcąc się w kółko nie znajdziesz niczego. Lecz chodź i bierz sobie to, co jest w moim świecie. Jedz z moich smakołyków. Bierz dla siebie srebro, złoto i szaty.”

Obcy odpowiedział tymi słowami: (15) „Odejdź ode mnie, Szatanie! Nie szukam bowiem ciebie, lecz mego Ojca, tego, który jest wyższy niż wszystkie wielkie eony. Ja bowiem (20) jestem tym, którego zwą Obcym (αλλογενής), gdyż jestem z innego rodu (γένος), a nie jestem z twego rodu (γένος)”.

Wówczas rzekł doń ten, który ma w (25) mocy świat: „My (61) sami...przyjdź [...] (5) w moim świecie. Obcy odrzekł mu: „Odejdź ode mnie Szatanie. Oddal się. Nie należę bowiem do ciebie”.

Odszedł (10) od niego Szatan – po tym, gdy zagniewał się na niego wielokrotnie i nie mógł go zwieść. Gdy został pokonany, oddalił się (15) na swoje miejsce wielce zawstydzony.

Wówczas Obcy zawołał donośnym głosem tymi słowami: „O Boże, Któryś jest we wielkich eonach, (20) usłysz mój głos i zmiłuj się nade mną, i ocal mnie od wszelkiego zła. Zwróć na mnie swe spojrzenie i usłysz mnie, bo jestem w tym pustynnym miejscu. (25) Teraz zaś niech mnie oświeci światło niewystawione [...] (5)

Odrzekł: „Twoje światło się rozchodzi.”

“Tak, Panie, pomóż mi! Nie wiem bowiem nic ... w górze, na wieki wieków”.

Oświecenie

Kiedy jeszcze to (10) mówiłem, oto otoczyła mnie chmura światła. Nie byłem w stanie spoglądać w światło, które otoczyła chmura. Chmura (15) zdawała się światłem. Z chmury i ze światła usłyszałem słowo, które oświeciło mnie, mówiąc tymi słowami:

„Obcy, (20) głos twojej modlitwy wystuchano. Postano mnie do ciebie tu, abym oświadczył ci dobrą nowinę, zanim wyjdiesz z tego miejsca, abys poznał.

Objawienie

Objawić [...] rozwiązać ciało ... duch [...] niebie. Kiedy wyjdiesz (z ciała), przyjdiesz do pierwszej mocy, która jest Mocą Pożądania, a ona cię pochwyci, zapyta cię:(15) „Dokąd idziesz, Obcy?”.

“Ty zaś powiedz jej: „Tego który wstrzymał mnie zabito, a ja zostałem uwolniony. Idę do mego ojca, który jest ponad wszystkimi (20) wielkimi eonami”. I ta moc cię wypuści.

“Wówczas przyjdiesz w ręce drugiej mocy, która jest Mocą Ciemności, a ona cię (25) pochwyci i (64) zapyta cię, „Dokąd idziesz, Obcy?”

Ty zaś powiesz, Tego który wstrzymał mnie zabito, a ja zostałem uwolniony. Idę do mego Ojca, który jest nad wszystkimi wielkimi eonami. Wówczas ona cię wypuści.

Przyjdiesz kolejnie do (10) trzeciej mocy, którą zwą Niewiedzą. a ona cię pochwyci. zapyta cię: „Dokąd idziesz, Obcy?” (15)

Ty zaś jej powiesz, „Tego który wstrzymał mnie zabito, a ja zostałem uwolniony. Idę do mego Ojca, który jest nad wszystkimi wielkimi eonami” i ona cię wypuści.

Przyjdiesz do czwartej mocy, która Poszukiwanie Śmierci i zapyta ciebie: : „Dokąd idziesz, Obcy?”

Ty zaś jej powiesz: „Tego który wstrzymał mnie zabito, a ja zostałem uwolniony. Idę do mego Ojca, który jest nad wszystkimi wielkimi eonami” i ona cię wypuści.

Przyjdiesz do rąk piątej mocy, którą jest Królestwo (10) Ciała a ona zapyta ciebie: „Dokąd idziesz, Obcy?”

Ty zaś powiesz, „Tego który wstrzymał mnie zabito, a ja zostałem uwolniony. Idę do mego Ojca, który jest nad wszystkimi wielkimi eonami” i ona cię wypuści. (20) Przyjdiesz do rąk szóstej mocy, którą jest Głupia Mądrość Ciała, a ona zapyta ciebie: „Dokąd idziesz, Obcy?”. Ty zaś odpowiesz: „Tego który wstrzymał mnie zabito, a ja zostałem uwolniony. Idę do mego Ojca, który jest nad wszystkimi wielkimi eonami” i ona cię wypuści.”

...I wejdiesz nad wszystkimi aniołami...Nie bądź tchórzliwy ... Bądź silny Obcy...Nie bój się...